

тлумачення, враховуючи похідні дефініції, а також трактують назву особи послідовно, визначаючи значення похідних слів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Коротун О.О.* Семантизація номінативної лексики / О.О. Коротун, Л. В. Вікторова // Актуальні проблеми сучасної філології : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції за ред. А.Г. Ніколенка. – Тернопіль: Вид-во НТПУ, 2011. – С. 25 – 28; 2. *Левицкий В.В.* Экспериментальные методы в семасиологии / В. В. Левицкий, И.А. Стернин. – Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1989. – 193 с.; 3. *Рудяков А.Н.* Опыт системного описания лексико-семантических групп: автореф. дис. ... канд. филол. наук / Рудяков Александр Николаевич. – К., 1983. – 16 с.; 4. *Семчинський С.В.* Вступ до порівняльно-історичного мовознавства (на матеріалі індоєвропейських мов) [Текст] : навч. посібник для магістрантів укр. мови, рос. мови та класичної філології. - К.: ВПЦ "Київський ун-т", 2002. – 174 с.

Волосенко І.В. (Київ, Україна)

Інтенційна спрямованість молодіжної блоггової комунікації: компаративний аспект

Статтю присвячено дослідженню інтенційної спрямованості молодіжної блоггової комунікації України, Росії та Німеччини. Розкрито лінгвофілософську та лінгвопрагматичну феноменальність інтенційної спрямованості текстів сучасних молодіжних блогерів. Класифіковано типи інтенційної спрямованості залежно від історичних етапів розвитку жанру щоденника. Виокремлено основні проблеми дослідження інтенційної спрямованості комунікації молодіжних блогерів у віртуальному комунікативному просторі України, Росії та Німеччини.

Ключові слова: інтенційна спрямованість, інтернет-жанри, щоденник, блоги, молодіжні блогери.

Статья посвящена исследованию интенциональной направленности молодежной блогговой коммуникации Украины, России и Германии. Раскрыта лингвофилософская и лингвопрагматическая феноменальность интенциональной направленности текстов современных молодежных блоггеров. Классифицированы типы интенциональной направленности в зависимости от исторических этапов развития жанра дневника. Выделены основные проблемы исследования интенциональной направленности коммуникации молодежных блоггеров в виртуальном коммуникативном пространстве Украины, России и Германии.

Ключевые слова: интенциональная направленность, интернет-жанры, дневник, блоги, молодежные блогеры.

The article is devoted to the intentional direction for youth blogging communication in Ukraine, Russia and Germany. The linguistic-philosophical and linguistic-pragmatical phenomenal of intentional direction for youth author's blogs are explained. The types of intentional direction are classified, depending on the historical stages of development of the genre of the diary. The basic investigation's problems of intentional communication for youth bloggers in the virtual communication space of Ukraine, Russia and Germany are identified.

Key words: intentional direction, internet genres, diary, blogs, youth blogger.

Об'єктом дослідження цієї статті є інтенційна спрямованість молодіжної інтернет-комунікації. Її **предметом** виступають прагмалінгвістичні характеристики текстів блогерів. **Актуальність** вивчення інтенційної спрямованості (ІС) молодіжної інтернет-комунікації в різних країнах світу пов'язано з посиленою динамікою розвитку культури спілкування у світовій мережі Інтернет, а також із розвитком та систематизацією нових міжгалузевих знань про інтернет-жанри.

Мета статті – дослідити ІС блогерів комунікації сучасної молоді на матеріалі німецькомовних та російськомовних текстів інтернет-щоденників.

Вивченню ІС електронної комунікації останнім часом філологи приділяють багато уваги, оскільки це сприяє формуванню теоретичних основ лінгвістичного та міждисциплінарного дослідження прагматичної специфіки віртуальних текстів у різних галузях людської діяльності [6; 7]. Вивчення ІС молодіжної блогерів комунікації дає можливість вивчати вербальні і невербальні засоби самопрезентації молоді в Інтернеті [3]. Її складниками є різноманітні комунікативні дії (прохання, поради, пропозиції, погрози, обман). Реалізація ІС відбувається через спрямування волі або переживань (ненависті, любові, зацікавленості) на предмет обговорення [1]. Отже, інтенційність – це насамперед спрямованість свідомості на предмет роздумів, а ІС комунікації виявляє себе через спрямованість мовця на об'єкт обговорення. Поглибити уявлення про ІС блогів можна через вивчення діахронічних аспектів розвитку жанру щоденника, що відбиває процеси збагачення і збіднення національної мови. Так, дослідник російської літератури А. Кочетов, розглядаючи еволюцію щоденникового жанру в Росії, визначив чотири періоди його розвитку, згідно з якими ми спробуємо охарактеризувати типи ІС авторів щоденників [2, 8].

Для I етапу (XV – XVI ст.) розвитку жанру щоденника характерними є клерикальні та світські тексти. ІС автора націлено на оповідь з елементами літопису та житійної літератури, подорожніх нотаток і невеличких нарисів.

На II етапі (XVII ст.) ІС блогера виявляє себе через намагання автора фіксувати численну інформацію про побутові та суспільні події.

На III етапі (XVIII ст.) щоденники стають формою публіцистики. ІС відбиває чітке авторське «я», яке стає центром оповіді. Саме тоді розширюється тематика щоденника.

На IV етапі (остання чверть XVIII – остання чверть XIX ст.) щоденник стає розвинутим жанром. ІС автора набуває багатьох комунікативних форм. У цей час з'являються досить велика кількість варіантів художнього переосмислення жанру щоденника.

В українському літературознавстві та лінгвістиці поки що зроблено мало спроб дослідити генезу, розвиток та роль жанру щоденника [4; 5].

У Німеччині щоденники мають багату традицію. Так, за Середньовіччя хроніки, протоколи і записи релігійних діячів мали форму щоденників. Але всі ці тексти ще не є записами окремих осіб про власні пережиті події чи думки. Жанр щоденника в Німеччині зароджується за Ренесансу через зростання самосвідомості людей та бажання позбутися анонімності. Людина стає свідком політичних подій,

а з XVII століття щоденникарство стає дедалі популярнішим. Другої половини XIX століття щоденник слугує літературною майстернею. Особливої популярності він набуває у XX столітті. Події минулого століття – дві світові війни та політична ізоляція країни за націонал-соціалістичної диктатури – підштовхують людей активно записувати пережите ними. Постають щоденники жертв війни й насилля. Найвідомішим твором цього часу є щоденник Анни Франк.

Новий етап розвитку цього жанру пов'язано з появою та розвитком Інтернету. Інтернет-щоденники, або блоги, у масовій свідомості німців не тільки мають комунікативне значення, а й використовуються як терапевтичний метод виходу з персональної кризи. Блоги дають можливість особі створити повноцінну автобіографію з елементами аудіо- та відеоефектів.

На тепер є чимало проблем щодо пояснення формування й розвитку жанру щоденника у віртуальному комунікативному просторі, що пов'язано із численністю підходів до вивчення категорії жанрової проблематики взагалі. Сучасні віртуальні щоденники суттєво відрізняються від своїх друкованих попередників через те, що їхні записи постійно оновлюються та інтегруються до нових типів тексту. Сучасний щоденник вже не єдиний співрозмовник автора; це запрошення до розмови, адресоване необмеженій кількості читачів.

Важливі уявлення про прагматичну природу інтернет-щоденників маємо завдяки компаративному аналізу ІС віртуальної комунікації в різних країнах. За матеріал нашого дослідження ми обрали тексти блогів Рунету – російськомовної частини Інтернету, а також тексти німецьких блогерів.

Переважаюча кількість авторів в Україні походять із Києва, у Росії – з Москви та Санкт-Петербурга. Німецькі блогери мешкають практично у всіх містах Німеччини. Найулюбленішими блог-платформами, або «комунальним сервісом» надання користувачеві права на відкриття блогу та керування ним, є Blogger, Livejournal.com, liveinternet.ru та blogs.mail.ru. Вікові показники більшості блогерів України, Росії та Німеччини приблизно однакові. До блогерів належать молоді люди віком від 15 до 30 років, серед яких більшість становлять жінки.

Специфіка ведення блогів зазначених країн полягає в тому, що в Німеччині блоги ведуть переважно з дому, а в Україні і Росії, крім дому, також з офісу та місця навчання.

У Росії й Україні структуру російськомовної молодіжної блогосфери можна поділити на три основні тематичні зони: 1) політика й публічний дискурс; 2) регіональні дискурси (блоги вихідців із країн колишнього СРСР); 3) теми культури. Російськомовна блогосфера має унікальні характеристики. Так, є достатньо активне ядро блогів із великою кількістю посилань на блогерів у Живому Журналі.

У російськомовній блогосфері спілкування здебільшого занадто поляризоване. Ця блогосфера надзвичайно багата на політичні теми, наприклад у Інтернет-щоденниках прокремлівських молодіжних груп. ІС російськомовних блогерів націлено на розв'язання суспільних питань, актуальних для громадян Росії й України. Велика частина російськомовної блогосфери використовується

й для критики уряду та мобілізації громадян. Активно пишуть у російськомовних блогах і журналісти. Багато блогерів Росії й України використовують свої щоденники для міжособистісного спілкування, як і в Німеччині, але склад матеріалу в російськомовних блогах є строкатим. Там часто подають імпортовані з інших сайтів фотографії, анекдоти й чутки.

Поширеним явищем у російськомовній блогосфері є відмова від коментарів, що дає змогу уникати неприємного або агресивного тону обговорення тем. У Німеччині культура дискусій між блогерами і читачами є значно вищою. Російськомовному блогеру на Заході часто приписують так звану «негативну ідентичність» унаслідок схильності багатьох російськомовних блогерів порушувати етичні й загальнокультурні норми дискусій.

Німецька молодіжна блогосфера – це насамперед сфера обговорення приватних питань. Тематика німецьких блогів є набагато ширшою, ніж обговорювання в Рунеті. Розвиток німецької щоденникової культури свідчить про «переселення» сфери інтимного у світ колективних мовців. ІС німецьких блогерів передбачає певні видовищні акти, наприклад у формі реклами, відеострічок про персональні події, а також повідомлення чи огляди подій, присвячених приватному життю.

Однак німецькі блоги не мають такого суспільного значення, як у Росії й Україні. Німецькі блогери деколи скаржаться на брак читачів. Так, у блізі читача німецької газети «Sueddeutsche Zeitung» можемо прочитати коментар юнака на ім'я Мартін: «Я просто не розумію, що тут такого – вести блог і годувати Інтернет особистим дріб'язком? Усе це однаково втрачається в просторах віртуальної мережі. І кому цікаво читати мій особистий щоденник? Мені самому деколи так нудно читати інші блоги – невмотивовані, дрібні та суб'єктивні враження» (19.03.2012). Однак, незалежно від позитивної чи негативної спрямованості німецьких блогів, вони відображують насамперед інтимно-особистісний світ мовця з притаманним йому знанням культурних цінностей та правил організації спілкування.

Важливими тенденціями розвитку молодіжних блогів є:

- посилення взаємодії Інтернет-жанрів, зокрема твітеризація блогосфери (дедалі більше блогерів використовують Твіттер; у сфері суспільної комунікації до нього частіше вдаються політичні опозиціонери);
- збільшення державного впливу на діяльність блогерів (контентна фільтрація, цензура);
- розповсюдження діяльності корпоративних і ділових блогів.

Основною заслугою блогерів стає зростання їхнього впливу на життя суспільства. Блогери чи не першими реагують на екстремальні ситуації. Так, роль блогів і нових засобів масової інформації була вагомим фактором при формуванні реакції суспільства на жорсткий напад на Оксану Макар в Україні, аварію «Невського експреса» в Росії, корупційний скандал у лютому 2012 р., пов'язаний з колишнім президентом Німеччини К. Вульфом, тощо. Деякі інформаційні кампанії в блогах сприяють до порятунку життя й честі людей.

Розглянувши сучасні тенденції розвитку Інтернет-щоденників, ми зробили висновок про феноменальність ІС молодіжної блоггової комунікації, яка віддзеркалює мовленнєву специфіку багатьох жанрів і широку (мовну і позамовну) специфіку персонального та суспільного дискурсів людини, відображених у сучасній молодіжній Інтернет-мові.

Прагмалінгвістичний аналіз жанрової варіативності Інтернет-щоденників різних національних культур є перспективним напрямом дослідження соціолінгвальних контекстів і «особливого ментального світу» блогера в тексті. Такі дослідження спрямовано насамперед на визначення способів мовленнєвої комунікації молоді та мовної репрезентації когнітивної й комунікативної функцій у галузі приватного та колективного спілкування. ІС Інтернет-щоденників є комплексним лінгвокультурним феноменом, чие вивчення свідчить: блоги стають невід'ємною частиною розвитку всієї молодіжної культури та одним із основних джерел формування лінгвокультурної ідентичності молоді.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гуссерль Э. Идеи к чистой феноменологии и феноменологической философии / Э. Гуссерль. – М.: ДИК, 1999. – Т. 1. – 227 с.;
2. Кочетов А.В. Щоденник О.В. Дружиніна: типологія жанру, поетика, історико-літературний контекст : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к-андидата філол. наук : спец. 10.01.02 “Українська мова” / А. А. Кочетов ; Херсонськ. держ. ун-т. – Херсон, 2006. – 24 с.;
3. Кубрак Т.А. Интенция самопрезентации субъекта в вербальной коммуникации : дис. ... канд. п. наук : 19.00.01 / Тина Анатольевна Кубрак ; Ин-т психологии РАН. – М., 2009. – 157 с.;
4. Ландар Н.І. Становлення жанру щоденника: російсько-українська парадигма / Н.І. Ландар // Актуальні проблеми слов'янської філології. – К. : Освіта України, 2008. – Вип. 19 : Лінгвістика і літературознавство. – С. 380–385.;
5. Танчин К.Я. Щоденник як форма самовираження письменника : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к-андидата філол. наук : 10.01.06 / К. Я. Танчик ; Тернопільськ. нац. пед. ун-т імені Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2005. – 20 с.;
6. Bartel R. Blogs für alle – das Weblog-Kompodium / Rainer Bartel. – Baar : Smart Books, 2008. – 220 s.;
7. Myers G. Discourse of blogs and wikis / Greg Myers. – L. : Continuum, 2010. – 180 p.

Гаудіо дель С. (Неаполь, Італія)

Умовний спосіб в італійській та українській мовах: контрастивні аспекти

У статті розглядаються способи семантико-формального співвідношення та передавання умовного способу в італійській та українській мовах.

Ключові слова: порівняльна/контрастивна граматика, італійська мова, українська мова.

В статті рассматриваются способы семантико-формального соотношения и передачи условного способа в итальянском и украинском языках.

Ключевые слова: сравнительная /контрастивная грамматика, итальянский язык, украинский язык.